

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ DEPARTMENT OF TOURISM MANAGEMENT

**ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η τελευταία τροποποίηση εγκρίθηκε στη Συνέλευση **21/26.09.2023**
του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2023

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	2
2. Διαδικασία ανάθεσης θέματος.....	2
3. Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας.....	2
4. Παρουσίαση πτυχιακών εργασιών.....	3
5. Περιεχόμενο Πτυχιακής Εργασίας.....	4
5.1. Γενικές απαιτήσεις.....	4
5.2. Τύποι πτυχιακών εργασιών.....	4
6. Η δομή μιας πτυχιακής εργασίας.....	5
7. Το περιεχόμενο και η δομή του κυρίως κειμένου.....	9
8. Χρήση βιβλιογραφικών αναφορών.....	11
9. Λογοκλοπή.....	14
10. Προετοιμασία και υποβολή της Πτυχιακής Εργασίας.....	15
11. Κριτήρια Αξιολόγησης.....	16
Παράρτημα Α: Αίτηση Ανάθεσης Πτυχιακής Εργασίας.....	17
Παράρτημα Β: Αίτηση Παρουσίασης Πτυχιακής Εργασίας.....	18
Παράρτημα Γ: Εξώφυλλο - Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού.....	19

1. Εισαγωγή

Οι φοιτητές του 8ου εξαμήνου ή επί πτυχίω φοιτητές δύνανται να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε 12 ECTS και αντικαθιστά δύο (2) μαθήματα επιλογής. Οι διδάσκοντες του τμήματος Διοίκησης Τουρισμού αναρτούν διαθέσιμες θεματικές περιοχές για πτυχιακές εργασίες υποχρεωτικά στο αντίστοιχο eclass μάθημα του τμήματος¹ ή/και στις προσωπικές ιστοσελίδες τους, χωρίς αυτές οι θεματικές περιοχές να είναι δεσμευτικές. Οι φοιτητές μπορούν να προτείνουν θέματα του ενδιαφέροντός τους και να εκπονήσουν σχετική πτυχιακή εργασία, αν ο επιβλέπων/ η επιβλέπουσα εγκρίνει το θέμα.

Η πτυχιακή εργασία δεν είναι υποχρεωτική και είναι ατομική, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει την έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή. Διεξάγεται σε θέματα που θεραπεύει το Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού και υποστηρίζεται δημόσια. Η έναρξή της γίνεται στο 8ο εξάμηνο μέσω της δήλωσης μαθημάτων. Ο επιβλέπων ορίζεται ύστερα από αίτηση ανάθεσης πτυχιακής εργασίας από τον φοιτητή/φοιτήτρια και τον εισηγητή..

2. Διαδικασία ανάθεσης θέματος

Οι φοιτητές που επιθυμούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία και είναι στο 8ο εξάμηνο σπουδών ή επί πτυχίω πρέπει να κάνουν τα ακόλουθα:

- να δηλώσουν την πτυχιακή εργασία ως μάθημα στην ψηφιακή γραμματεία (progress) κατά την περίοδο δηλώσεων μαθημάτων **στο εαρινό εξάμηνο**, και
- να αιτηθούν την ανάθεση θέματος υποβάλλοντας συμπληρωμένο το έντυπο «**Αίτηση Ανάληψης Πτυχιακής Εργασίας**» (Παράρτημα Α) στη Γραμματεία του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού. Το έντυπο θα πρέπει να είναι υπογεγραμμένο από τον επιβλέποντα/ την επιβλέπουσα της πτυχιακής εργασίας.

Η αίτηση θα πρέπει να γίνει μετά το τέλος του χειμερινού εξαμήνου και **μέχρι την 20η Μαρτίου**.

Οι διδάσκοντες του τμήματος δύνανται να αναλάβουν την επίβλεψη **έως και δύο (2) πτυχιακών εργασιών ανά περίοδο δηλώσεων**.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος **Μεθοδολογία και Τεχνικές Έρευνας στον Τουρισμό** (7ο Εξάμηνο).

3. Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

Η Πτυχιακή Εργασία εκπονείται αποκλειστικά από τον φοιτητή υπό την καθοδήγηση του επιβλέποντα. Η εκπόνησή της αρχίζει με τη λήξη του 7ου εξαμήνου, ενώ για την ολοκλήρωσή της απαιτείται ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Ο/η κάθε φοιτητής/τρια οφείλει να εργάζεται

---

¹ <https://eclass.upatras.gr/courses/TMG205/>

σύμφωνα με τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας. Όπου απαιτείται έγκριση της Επιτροπής Δεοντολογίας της Έρευνας την αιτείται ο επιβλέπων.

Η συγγραφή της Πτυχιακής Εργασίας οφείλει να τηρεί την ακαδημαϊκή δεοντολογία μέσω ρητής αναγνώρισης του έργου άλλων δημιουργών, ορθής χρήσης των παραπομπών, κατάλληλης παράφρασης των πηγών κ.λπ., προς αποφυγή λογοκλοπής. Η Πτυχιακή Εργασία πρέπει να αναγράφει την ακόλουθη δήλωση περί μη λογοκλοπής, συνοδευόμενη από το ονοματεπώνυμο και υπογραφή του φοιτητή:

«Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.»

Είναι δυνατή η αλλαγή θέματος της Πτυχιακής Εργασίας για σοβαρούς λόγους. Επίσης, είναι δυνατή η διακοπή της λόγω ανεπαρκούς επίδοσης ή ανταπόκρισης του φοιτητή στις υποχρεώσεις του.

Εάν η Πτυχιακή Εργασία δεν ολοκληρωθεί εντός του ακαδημαϊκού εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου της επαναληπτικής εξεταστικής του Σεπτεμβρίου παύει να ισχύει η δήλωση και η υποχρέωση του διδάσκοντα να επιβλέψει την εργασία.

4. Παρουσίαση πτυχιακών εργασιών

Εφόσον, κατά την κρίση του επιβλέποντα, έχει ολοκληρωθεί η Πτυχιακή Εργασία, υποβάλλεται από τους φοιτητές στη Γραμματεία αίτημα παρουσίασης και εξέτασής της από τριμελή επιτροπή (Παράρτημα Β). Ο φοιτητής οφείλει να παραδώσει την Πτυχιακή Εργασία στα δύο άλλα μέλη της επιτροπής **τουλάχιστον 2 εβδομάδες πριν από την ημερομηνία παρουσίασης.**

Η παρουσίαση των πτυχιακών εργασιών, που ανακοινώνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο, πραγματοποιείται δημόσια στο Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Πατρών ενώπιον τριμελούς επιτροπής κατά το χρονικό διάστημα εντός της εξεταστικής περιόδου (Ιουνίου – Σεπτεμβρίου), σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Πανεπιστημίου Πατρών (απόφαση Συνέλευσης Τμήματος 14/06.06.2023).

Η επιτροπή κρίσης δύναται να ζητήσει διορθώσεις, οι οποίες απαιτείται να γίνουν από τον φοιτητή και να ελεγχθούν από τον επιβλέποντα έγκαιρα ώστε να υποβληθεί η τελική εκδοχή της Πτυχιακής Εργασίας εντός 10 ημερών από την παρουσίασή της. Αν κριθεί ότι η τελική εκδοχή δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της επιτροπής ή δεν τηρηθεί η προθεσμία, ο φοιτητής παραπέμπεται σε επανεξέταση. Σε αυτή την περίπτωση η επανεξέταση πραγματοποιείται δημόσια στο Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Πατρών ενώπιον της ίδιας τριμελούς επιτροπής την πρώτη εβδομάδα μετά το τέλος της επαναληπτικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου.

Μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης και τις ενδεχόμενες διορθώσεις, ο φοιτητής υποβάλλει την εργασία στο αποθετήριο του πανεπιστημίου (library.upatras.gr/nemertes).

Επισημαίνεται ότι το ηλεκτρονικό κείμενο που θα παραδοθεί στη βιβλιοθήκη θα πρέπει να είναι σε ένα ενιαίο αρχείο τύπου docx (π.χ. μέσω MS-Word) χωρίς περιορισμούς ή σε ένα ενιαίο αρχείο τύπου pdf με δυνατότητα μόνο ανάγνωσης και εκτύπωσης.

5. Περιεχόμενο Πτυχιακής Εργασίας

5.1. Γενικές απαιτήσεις

Οι καλές πτυχιακές εργασίες περιέχουν:

- ✓ Έναν κατανοητό σκοπό και ξεκάθαρους ερευνητικούς στόχους,
- ✓ Περιεκτική εννοιολογική ανάλυση,
- ✓ Συμπεράσματα που είναι ξεκάθαρα διατυπωμένα και αξιολογημένα,
- ✓ Σωστή χρήση της σχετικής βιβλιογραφίας,
- ✓ Σωστή χρήση των απόψεων του συγγραφέα,
- ✓ Κατάλληλο μεθοδολογικό σχεδιασμό, ξεκάθαρα παρουσιασμένο και δικαιολογημένο,
- ✓ Κατάλληλες μεθόδους συλλογής στοιχείων,
- ✓ Προσεκτικά ανεπτυγμένα συμπεράσματα που αναφέρονται στο θεωρητικό υπόβαθρο που έχει προηγηθεί,
- ✓ Σχολαστική συζήτηση των δυνατών και αδύνατων χαρακτηριστικών της μελέτης και της προσέγγισης που υιοθετήθηκε,
- ✓ Σωστό τρόπο παρουσίασης των βιβλιογραφικών αναφορών,
- ✓ Σαφή και ακριβή τρόπο γραφής,
- ✓ Σωστή παρουσίαση.

Οι πτυχιακές εργασίες με αδυναμίες:

- ✓ Υστερούν σε ένα ή περισσότερα από τα παραπάνω κριτήρια.
- ✓ Μπορεί να είναι αποκλειστικά περιγραφικές, με πολύ μικρή προσπάθεια να αναλύσουν και να συζητήσουν τα τιθέμενα ζητήματα.
- ✓ Προσπαθούν να κρύψουν την έλλειψη ποιότητας με φλυαρία.

5.2. Τύποι πτυχιακών εργασιών

1. **Μελέτη περίπτωσης:** οι πτυχιακές εργασίες αυτού του τύπου καταπιάνονται με ένα συγκεκριμένο πρόβλημα ή θέμα σε έναν οργανισμό ή προορισμό και αναπτύσσουν μια ανάλυση που καταλήγει σε συμπεράσματα και προτάσεις με τις οποίες το πρόβλημα ή θέμα μπορεί να επιλυθεί.
2. **Εμπειρικές και επικεντρωμένες σε κάποιο πρόβλημα:** οι πτυχιακές εργασίες αυτού του τύπου επιλαμβάνονται ενός προβλήματος που είναι κοινό στην τουριστική

βιομηχανία ή σε κάποιον επιμέρους τομέα της. Αφορούν στον ορισμό ενός προβλήματος, την ανάλυση των λόγων που το προκαλούν, την αναζήτηση και συζήτηση ενός αριθμού πιθανών εναλλακτικών λύσεων και την υπόδειξη ή περιγραφή της εφαρμογής μιας ειδικής λύσης.

Και στις δυο πρώτες περιπτώσεις θα πρέπει η έρευνα να βασιστεί σε πρωτογενή ερευνητικά δεδομένα.

6. Η δομή μιας πτυχιακής εργασίας

Η πτυχιακή εργασία πρέπει να έχει την ακόλουθη δομή:

- Εξώφυλλο (υποχρεωτικό)
- Δήλωση περί μη λογοκλοπής (υποχρεωτικό)
- Περίληψη και λέξεις κλειδιά στα Ελληνικά & Αγγλικά (υποχρεωτικό)
- Πίνακας Περιεχομένων (υποχρεωτικό)
- Λίστα Πινάκων (εάν υπάρχουν)
- Λίστα Διαγραμμάτων (εάν υπάρχουν)
- Λίστα Άλλου Υλικού: φωτογραφίες, χάρτες κλπ. (εάν υπάρχουν)
- Ευχαριστίες (προαιρετικά)
- Κυρίως κείμενο (υποχρεωτικό) 8000 λέξεις
  - Εισαγωγή
  - Βιβλιογραφική ανασκόπηση
  - Μεθοδολογία
  - Αποτελέσματα
  - Συζήτηση - Συμπεράσματα - Προτάσεις
- Βιβλιογραφία (υποχρεωτικό)
- Παράρτημα ή Παραρτήματα (εάν υπάρχουν)
- Ευρετήριο (εάν υπάρχει)

Η ελάχιστη έκταση του Κυρίως κειμένου είναι 8000 λέξεις .

Τα όρια αυτά αφορούν το κύριο σώμα του δοκιμίου (Εισαγωγή, Βιβλιογραφική ανασκόπηση, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα) συμπεριλαμβανομένων των πινάκων, σχημάτων και υποσημειώσεων. Στα παραπάνω όρια δεν περιλαμβάνεται το Εξώφυλλο, η Περίληψη, τα Περιεχόμενα, η Βιβλιογραφία και τα Παραρτήματα. Τα αριθμητικά μεγέθη είναι ενδεικτικά, ώστε μικρές αποκλίσεις ($\pm 10\%$) να είναι αποδεκτές.

- Η εργασία είναι ατομική.

Ακολουθούν λεπτομέρειες για κάθε μέρος της δομής ξεχωριστά.

Εξώφυλλο

Η σελίδα τίτλου πρέπει να είναι σύμφωνη με το υπόδειγμα που δίνεται στο Παράρτημα Γ.

Δήλωση περί μη λογοκλοπής

Η Πτυχιακή Εργασία πρέπει να αναγράφει την ακόλουθη δήλωση περί μη λογοκλοπής, συνοδευόμενη από το ονοματεπώνυμο και υπογραφή του φοιτητή:

«Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.»

Περίληψη

Η περίληψη πρέπει να είναι ακριβής και ξεκάθαρη, επιτρέποντας στους αναγνώστες να κατανοήσουν αμέσως την αιτιολογία της εργασίας, τη μεθοδολογία, τα βασικά ευρήματα και τις προτάσεις. Η περίληψη δεν πρέπει να ξεπερνά τις 300 λέξεις.

Μετά την περίληψη πρέπει να αναφέρονται 3-5 λέξεις κλειδιά (keywords) που χαρακτηρίζουν το κείμενο και βοηθούν την αναζήτησή του στις Βάσεις Δεδομένων.

Abstract

Η περίληψη και οι λέξεις κλειδιά θα πρέπει να γραφούν και στα αγγλικά.

Πίνακας περιεχομένων

Η περίληψη και το εξώφυλλο δεν παρουσιάζονται στον πίνακα περιεχομένων. Ο πίνακας περιεχομένων περιλαμβάνει τις ονομασίες των κεφαλαίων και των ενότητων με τον αριθμό της σελίδας στην οποία ξεκινούν τα κεφάλαια και οι ενότητες.

Ο πίνακας περιεχομένων πρέπει να περιλαμβάνει το περιεχόμενο όλων των κεφαλαίων και ενότητων, τις παραπομπές και τα παραρτήματα. Τα κεφάλαια και οι ενότητες πρέπει να αριθμούνται. Για παράδειγμα, η τρίτη ενότητα του τέταρτου κεφαλαίου πρέπει να αριθμηθεί ως 4.3.

Ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος δημιουργίας πίνακα περιεχομένων είναι η χρήση των εργαλείων του λογισμικού επεξεργασίας κειμένου (π.χ. MS-Word).

Λίστα πινάκων, διαγραμμάτων και άλλου υλικού

Εάν η πτυχιακή εργασία περιέχει διαγράμματα, χάρτες, πίνακες, φωτογραφίες κλπ., κάθε ένα από αυτά πρέπει να απαριθμείται ξεχωριστά σε μια λίστα στις σελίδες που ακολουθούν τον πίνακα περιεχομένων. Κάθε λίστα πρέπει να έχει το ίδιο στυλ με τον πίνακα περιεχομένων.

Οι πίνακες, τα διαγράμματα κλπ. πρέπει να αριθμούνται βάσει του κεφαλαίου στο οποίο εμφανίζονται και της σειράς τους στο κεφάλαιο. Έτσι, το Διάγραμμα 2.4 είναι το τέταρτο διάγραμμα στο Κεφάλαιο 2.

Ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος δημιουργίας λίστας πινάκων, διαγραμμάτων και άλλου υλικού είναι η χρήση των εργαλείων του λογισμικού επεξεργασίας κειμένου (π.χ. MS-Word).

Ευχαριστίες

Αυτή η σελίδα είναι προαιρετική, αλλά συναντάται στις περισσότερες πτυχιακές εργασίες. Δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές και τις φοιτήτριες να ευχαριστήσουν προσωπικά άτομα ή οργανισμούς που βοήθησαν στην έρευνά τους και στην ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας. Θα πρέπει να διασφαλιστεί, όμως, πως δεν θα αναφερθούν ονόματα που δεν πρέπει να εμφανιστούν για λόγους εμπιστευτικότητας. Για παράδειγμα, κάποιο ξενοδοχείο συμμετείχε στην έρευνα υπό την προϋπόθεση πως η επωνυμία του ξενοδοχείου δεν θα εμφανιστεί σε κανένα σημείο της πτυχιακής εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση, δεν πρέπει να εκφραστεί ευχαριστία στο συγκεκριμένο ξενοδοχείο για τη συμμετοχή του. Πολύ συχνά οι φοιτητές/τριες ευχαριστούν την οικογένειά τους και τους φίλους τους που τους βοήθησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Το κυρίως κείμενο

Κάθε κεφάλαιο και ενότητα πρέπει να αποτελεί μια σημαντική νοηματική ενότητα της πτυχιακής εργασίας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στη διαίρεση του κειμένου σε παραγράφους και στην κατάλληλη χρήση ενοτήτων για να εξυπηρετείται ο αναγνώστης. Η ύπαρξη μιας εισαγωγής στην αρχή του κεφαλαίου και μια ενότητας στο τέλος του κεφαλαίου με τα συμπεράσματα που προκύπτουν από όσα αναφέρθηκαν καθιστούν το κείμενο πιο ευανάγνωστο.

Τα κεφάλαια αριθμούνται με τη σειρά. Κάθε κεφάλαιο πρέπει να φέρει τίτλο που καθορίζει το περιεχόμενό του (π.χ. *Κεφάλαιο 2. Η Τουριστική Εκπαίδευση στην Ελλάδα*). Οι παράγραφοι δεν πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να ξεπερνούν τις 200 λέξεις σε έκταση. Οι παράγραφοι πρέπει να περιέχουν ένα σύνολο ιδεών που ανήκουν μαζί ή έχουν κάποιο κοινό στοιχείο. Μόλις οι ιδέες αλλάξουν ή αναπτυχθούν προς μια νέα κατεύθυνση πρέπει να αρχίσει καινούργια παράγραφος.

Κάθε πίνακας που χρησιμοποιείται στο κείμενο πρέπει στον τίτλο του να έχει αρίθμηση βάσει του κεφαλαίου στο οποίο εμφανίζεται και της σειράς του στο κεφάλαιο (το ίδιο ισχύει για εικόνες, διαγράμματα κλπ., π.χ. Πίνακας 2.4. Οι Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις στα Ξενοδοχειακά Καταλύματα της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, 2010).

Κάθε εικόνα, διάγραμμα ή πίνακας που χρησιμοποιείται πρέπει να σχολιάζεται ή να αναφέρεται μέσα στο κείμενο, π.χ. (βλ. διάγραμμα 2.5).

Όταν χρησιμοποιούνται διαγράμματα, εικόνες ή πίνακες, τα οποία δεν προκύπτουν από τα αποτελέσματα της εργασίας, πρέπει να αναφέρεται και η πηγή τους, π.χ. (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2009).

Εάν υπάρχει παράρτημα, πρέπει σε κατάλληλα σημεία του κειμένου να γίνεται αναφορά σε αυτό, π.χ. (...), που παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα Α), ή να παραπέμπεται ο αναγνώστης σε συγκεκριμένα στοιχεία του Παραρτήματος, π.χ. (βλ. παράρτημα Β, εικόνα 3).

Βιβλιογραφία

Εδώ πρέπει να περιληφθούν μόνο εκείνες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν στην πτυχιακή εργασία και εμφανίζονται μέσα στο κείμενο. Καμία βιβλιογραφική αναφορά που εμφανίζεται μέσα στην πτυχιακή εργασία δεν πρέπει να απουσιάζει από τη Βιβλιογραφία. Είναι ενδεδειγμένο να καταρτιστεί λίστα με τις βιβλιογραφικές αναφορές από την αρχή της συγγραφής, προσθέτοντας καινούργιες παραπομπές καθώς εξελίσσεται η συγγραφή. Υπάρχει κίνδυνος να χαθούν πολλές ώρες ψάχνοντας τις σωστές παραπομπές εάν επιλεγεί να συγκεντρωθούν όλες στο τέλος. Λεπτομέρειες για τις βιβλιογραφικές αναφορές υπάρχουν στην ενότητα «5. Χρήση βιβλιογραφικών αναφορών» του παρόντος Κανονισμού.

Ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος δημιουργίας της βιβλιογραφίας και των αναφορών μέσα στο κυρίως σώμα της πτυχιακής εργασίας είναι η χρήση των εργαλείων του λογισμικού επεξεργασίας κειμένου (π.χ. MS-Word) καθώς και εργαλείων διαχείρισης βιβλιογραφικών πηγών (π.χ. Mendeley, EndNote – διαθέσιμα και τα δύο μέσω της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πατρών).

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα μπορούν να περιλαμβάνουν υλικό που σχετίζεται με την πτυχιακή εργασία, αλλά δεν είναι εύκολο να ενσωματωθεί στο κυρίως κείμενο. Για παράδειγμα, μεγάλοι πίνακες με πολλά στατιστικά στοιχεία, αποσπάσματα από απομαγνητοφωνήσεις συνεντεύξεων, αντίγραφα των ερωτηματολογίων που χρησιμοποιήθηκαν και ούτω καθεξής.

Κάθε πίνακας που βρίσκεται σε παράρτημα πρέπει να έχει αρίθμηση στον τίτλο του και πηγή στην περίπτωση που τα στοιχεία δεν έχουν προέλθει από πρωτογενή έρευνα (το ίδιο ισχύει για εικόνες, διαγράμματα κ.λπ.).

Εάν το υλικό αυτό είναι πολύ σημαντικό για την κατανόηση των επιχειρημάτων της πτυχιακής εργασίας από τον αναγνώστη, τότε πρέπει να βρίσκεται στο κυρίως κείμενο. Ο αναγνώστης δεν πρέπει να ανατρέχει συνέχεια στα παραρτήματα για να κατανοήσει τα επιχειρήματα. Ο αναγνώστης πρέπει να καθοδηγείται στα παραρτήματα μέσα από το κείμενο της πτυχιακής εργασίας, π.χ. στο τέλος μιας πρότασης παραπέμπεται ο αναγνώστης να δει το σχετικό παράρτημα, γράφοντας για παράδειγμα (βλ. Παράρτημα Β).

Τα παραρτήματα πρέπει να εμφανίζονται αμέσως μετά τις παραπομπές. Κάθε παράρτημα πρέπει να ξεκινάει σε καινούργια σελίδα. Τα παραρτήματα πρέπει να καθορίζονται με τη

σειρά ως Παράρτημα Α, Παράρτημα Β κλπ. Όπου κρίνεται απαραίτητο πρέπει να δίνεται η πηγή του υλικού του παραρτήματος.

7. Το περιεχόμενο και η δομή του κυρίως κειμένου

Το κυρίως κείμενο της πτυχιακής εργασίας πρέπει να έχει την ακόλουθη δομή:

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Πρέπει να προσδιορίζει το βασικό θέμα ή πρόβλημα που εξετάζεται, τους λόγους που καθιστούν την εξέταση αυτή σημαντική από ακαδημαϊκή και πρακτική πλευρά (Research Gap). Η εισαγωγή θα πρέπει να καταλήγει σε συγκεκριμένους ερευνητικούς στόχους και στο ερευνητικό ερώτημα.

Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Καλύπτει μια επιλογή κατάλληλης θεωρητικής βιβλιογραφίας και εμπειρικών ευρημάτων που σχετίζονται με το θέμα που μελετάται. Γενικά, σκοπός της εξέτασης της βιβλιογραφίας είναι να αναλυθεί η σχετική βιβλιογραφία στο πεδίο γνώσης της επιλογής των φοιτητών/τριών, με απώτερο σκοπό να καταδειχθεί ο τρόπος με τον οποίο αναπτύχθηκε η πτυχιακή εργασία σε σχέση με αυτές τις πηγές. **Στο τέλος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης οι φοιτητές θα πρέπει να καταλήξουν σε ένα εννοιολογικό πλαίσιο με ξεκάθαρες ερευνητικές υποθέσεις.** Μερικές ερωτήσεις που είναι χρήσιμο να απαντηθούν καθώς εξετάζεται η βιβλιογραφία είναι οι ακόλουθες:

- ✓ Τι είναι γνωστό για το θέμα;
- ✓ Υπάρχουν κάποια κενά σε όσα γνωρίζουμε για το θέμα;
- ✓ Υπάρχουν προτάσεις για μελλοντικές έρευνες από άλλους ερευνητές που χρειάζεται να εξεταστούν;
- ✓ Ποιες είναι οι σημαντικές προσωπικότητες σε αυτόν τον χώρο;
- ✓ Υπάρχει γενική συμφωνία απόψεων σχετικά με το θέμα;
- ✓ Ποια θέματα έχουν γίνει αφορμή αντιπαραθέσεων στον χώρο;
- ✓ Ποιες μέθοδοι ή προβλήματα έχουν καθοριστεί από άλλους μελετητές και τι αντίκτυπο μπορούν να έχουν στην διεξαγόμενη έρευνα;
- ✓ Ποια είναι η πιο κατάλληλη μεθοδολογία για την διεξαγόμενη έρευνα βάσει της βιβλιογραφίας που εξετάστηκε;
- ✓ Σε τι στάδιο βρίσκεται η έρευνα σε αυτή την περιοχή;

Πρέπει να εξηγηθεί τι έρευνα έχει διεξαχθεί στο θέμα, αναφέροντας σχετικές πηγές, να αναφερθούν οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους οι ερευνητές έχουν προσεγγίσει το θέμα, να καθοριστεί η σχέση μεταξύ των διαφορετικών πηγών, ειδικά εάν μια πηγή βασίζεται σε κάποια προηγούμενη μελέτη, και να εξηγηθεί πώς οι προηγούμενες μελέτες σε

συνδυασμό μεταξύ τους κάνουν το θέμα της πτυχιακής εργασίας σημαντικό. Η εξέταση της βιβλιογραφίας πρέπει να παρουσιάζει μια σύνθεση προηγούμενης έρευνας και να θέτει τις βάσεις κατανόησης της διεξαγόμενης έρευνας και εκτίμησης της αξίας της. Η εξέταση της βιβλιογραφίας πρέπει να βασίζεται στην κριτική ανάλυση και να μην είναι περιγραφική.

Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία

Πρόκειται για μια μεθοδολογική συζήτηση που αιτιολογεί την προσέγγιση που υιοθετήθηκε για τη συλλογή των στοιχείων. Ένας σημαντικός λόγος της επιλογής μιας συγκεκριμένης μεθόδου είναι πως επιτρέπει τη συλλογή στοιχείων που είναι κατάλληλα για την εκπλήρωση των ερευνητικών στόχων. Πρέπει να αιτιολογηθεί αυτή η επιλογή. Σε αυτό το μέρος του κεφαλαίου πρέπει να καθοριστεί τι είδους στοιχεία επιδιώκεται να συλλεχθούν και με ποιον τρόπο θα γίνει η συλλογή των στοιχείων. Για παράδειγμα, εάν η μελέτη βασίζεται σε ερωτηματολόγιο, πρέπει να εξηγηθεί από πού προκύπτουν οι χρησιμοποιούμενες ερωτήσεις. Εάν η έρευνα βασίζεται σε συνεντεύξεις, πρέπει να καθοριστεί το πλαίσιο πάνω στο οποίο βασίστηκαν. Συνήθως, για τους σκοπούς της εκπαιδευτικής έρευνας, είναι κοινή πρακτική να δοκιμάζεται πιλοτικά η επιλεγμένη μέθοδος με ένα μικρό δείγμα. Οι λεπτομέρειες αυτής της δοκιμής πρέπει να αναφέρονται σε αυτό το κεφάλαιο της πτυχιακής. Όταν η δοκιμή αυτή οδηγεί σε αλλαγές ή βελτιώσεις, αυτές πρέπει να συνοψίζονται.

Στη συνέχεια, πρέπει να αναφερθούν οι συγκεκριμένες διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για τη συλλογή των στοιχείων. Για παράδειγμα, ταχυδρομική αποστολή του ερωτηματολογίου ή διανομή του ερωτηματολογίου στους μαθητές μιας τάξης και αναμονή μέχρι να το συμπληρώσουν; Η διάρκεια των συνεντεύξεων από διευθυντές ξενοδοχείων ήταν 15 λεπτά ή μια ώρα; Η συνέντευξη διεξήχθη κρατώντας σημειώσεις ή με μαγνητοφώνηση; Για τις περισσότερες έρευνες είναι σημαντικό να περιγραφούν οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για να ελεγχθεί η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των στοιχείων. Επιπρόσθετα, να αναφέρονται οι οδηγίες που δόθηκαν στους συμμετέχοντες στην έρευνα, συμπεριλαμβανομένων πιθανών υποσχέσεων εμπιστευτικότητας.

Τέλος, για τις περισσότερες έρευνες είναι κατάλληλο να συμπεριληφθούν σε αυτό το κεφάλαιο μερικές λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα αναλυθούν τα στοιχεία που συλλέχθηκαν.

Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να μπει ως παράρτημα της εργασίας. Σε περίπτωση ποσοτικής ανάλυσης οι φοιτητές θα πρέπει να καταθέσουν στον επιβλέποντα το αρχείο ανάλυσης δεδομένων, με τα καταχωρημένα δεδομένα (π.χ. spss, excel, R, Orange κ.λπ.) καθώς και τα αποτελέσματα (outputs) των αναλύσεων, ενώ σε περίπτωση ποιοτικής ανάλυσης θα πρέπει να καταθέσουν τις αποκωδικοποιήσεις των συνεντεύξεων.

Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο κεφάλαιο παρουσιάζει τα ευρήματα της έρευνας. Σε γενικές γραμμές, σε αυτό το κεφάλαιο εκφράζονται διάφοροι ισχυρισμοί για τις συνέπειες της έρευνας, οι οποίοι πρέπει να βασίζονται σε στοιχεία. Ανάλογα με τη μεθοδολογική προσέγγιση, τα στοιχεία

μπορούν να παρουσιαστούν με πίνακες, γραφήματα και διάφορα στατιστικά τεστ, με περιγραφή των βασικών κοινών θεμάτων που προέκυψαν από την έρευνα, με την παράθεση πολλών παραδειγμάτων που υποστηρίζουν τους ισχυρισμούς. Το σημαντικό στοιχείο είναι πως τα στοιχεία που παρουσιάζονται πρέπει να αποδεικνύουν πως συνέβησαν όσα αναφέρονται στους ισχυρισμούς ότι συνέβησαν.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι παρουσίασης των ευρημάτων. Είναι σημαντικό, σε συνεργασία με τον επιβλέποντα, να υιοθετηθεί η προσέγγιση που βοηθά ώστε να μεταφερθούν στους αναγνώστες οι επιθυμητές πληροφορίες. Ο τρόπος με τον οποίο θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα πρέπει να εξηγηθεί στον αναγνώστη στην αρχή του κεφαλαίου.

Κεφάλαιο 6: Συζήτηση - Συμπεράσματα και προτάσεις

Το τελευταίο κεφάλαιο της πτυχιακής προσφέρει την ευκαιρία να συζητηθούν τα ευρήματα έρευνας και να συνδεθούν μεταξύ τους τα διαφορετικά στοιχεία της μελέτης. Στο κεφάλαιο αυτό, καλό θα ήταν να υπενθυμιστούν ο σκοπός και οι ερευνητικοί στόχοι της έρευνας και πώς αυτοί εκπληρώθηκαν. Σκοπός του κεφαλαίου είναι να παρουσιαστούν τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων. Είναι πολύ σημαντικό να συνδεθούν τα συμπεράσματα με τη σχετική βιβλιογραφία. Γι' αυτό το λόγο, πρέπει να «τοποθετηθούν» τα συμπεράσματα στο πλαίσιο των γνώσεων που παρουσιάστηκαν στην εξέταση της βιβλιογραφίας στις αρχές της πτυχιακής εργασίας.

Πρέπει επίσης να διατηρηθεί μια κριτική στάση απέναντι στην πτυχιακή εργασία. Όλες οι μελέτες έχουν περιορισμούς και είναι ακαδημαϊκά σωστό αυτό να αναγνωριστεί στη συγκεκριμένη μελέτη. Όποιοι και αν είναι οι περιορισμοί της έρευνας, η μελέτη μπορεί να είναι χρήσιμη για κάποιους άλλους.

Από την έρευνα και την ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων θα πρέπει να προκύπτουν κάποιες προτάσεις/εισηγήσεις οι οποίες θα πρέπει να είναι ρεαλιστικές και πρακτικές.

8. Χρήση βιβλιογραφικών αναφορών

Σε όλη την πτυχιακή εργασία, ιδιαίτερα στην εξέταση της σχετικής βιβλιογραφίας, θα χρειαστεί να γίνει αναφορά σε δημοσιευμένες πηγές. Ο λόγος γι' αυτό μπορεί να είναι για να υποστηριχθεί ένα επιχείρημα, να δικαιολογηθεί κάποιος ισχυρισμός κλπ. Είναι πολύ σημαντικό οι βιβλιογραφικές αναφορές της πτυχιακής εργασίας να δίνουν ξεκάθαρες και σωστές λεπτομέρειες όλων των πηγών που αναφέρονται στην πτυχιακή εργασία. Ασφαλώς, η βιβλιογραφία δεν πρέπει να περιέχει πηγές που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Ο κανόνας είναι πως πρέπει να δοθούν όλες οι απαραίτητες λεπτομέρειες, ώστε κάποιος να μπορεί να βρει και να διαβάσει την πηγή που χρησιμοποιήθηκε, εάν το επιθυμεί.

Οι πηγές πρέπει να εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά κάτω από την κεφαλίδα «Βιβλιογραφία». Οι λεπτομέρειες που δίνονται για κάθε πηγή εξαρτώνται από το εάν πρόκειται για άρθρο σε ακαδημαϊκό περιοδικό, βιβλίο, κεφάλαιο σε επιμελημένη έκδοση, μελέτη, άρθρο από πρακτικά συνεδρίου ή δημοσίευση στο Διαδίκτυο (Internet). Τα

παραδείγματα που ακολουθούν βασίζονται στο σύστημα παρουσίασης βιβλιογραφικών αναφορών APA (7η έκδοση).

(Α) Βιβλία

(α) Ένας συγγραφέας

στο κείμενο: Ο Solomon (1996) πιστεύει πως ...

στη βιβλιογραφία: Solomon, M.R. (1996), *Consumer Behaviour*, Prentice Hall.

(β) Δύο συγγραφείς

στο κείμενο: Οι Boniface και Cooper (1987) βρήκαν πως ...

στη βιβλιογραφία: Boniface, B. and Cooper, C. (1987), *The Geography of Travel and Tourism*, London: Heinemann.

(γ) Περισσότεροι από δύο συγγραφείς

στο κείμενο: Οι McIntosh et al. (1995) δήλωσαν πως ...

στη βιβλιογραφία: McIntosh, R.W., Goeldner, C.R. and Ritchie, J.R.B. (1995). *Tourism Principles, Practices, Philosophies*, Wiley.

(δ) Κεφάλαιο ενός συγγραφέα σε επιμελημένη έκδοση:

στο κείμενο: Η Ladkin (2002) αναφέρει ...

στη βιβλιογραφία: Ladkin, A. (2002). The relationship between employment and tourism education, in Vukonic, B. and Cavlek, N. (eds), *Rethinking of Education and Training for Tourism*, Zagreb: University, 45-56.

Εάν υπάρχουν πολλοί συγγραφείς ισχύουν τα παραπάνω.

(ε) Εάν ένα βιβλίο έχει περισσότερες από μία εκδόσεις, αυτό πρέπει να φαίνεται στις παραπομπές:

στο κείμενο: Ο Handy (1981) είπε πως ...

στη βιβλιογραφία: Handy, C. (1981). *Understanding Organisations* (2nd edition), Penguin Books.

(Β) Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά

στο κείμενο: Σύμφωνα με τον Chen (2011) ...

στη βιβλιογραφία: Chen, K.Y. (2011). Combining linear and nonlinear model in forecasting tourism demand, *Expert Systems with Applications*, 38, 10368-10376.

<https://doi.org/10.1016/j.eswa.2011.02.049>

Επισημαίνεται ότι πρέπει να αναφερθεί ο αριθμός του τόμου, σε αυτή την περίπτωση 38.

ή

στο κείμενο: Σύμφωνα με τους Panagopoulos et al. (2010) ...

στη βιβλιογραφία: Panagopoulos, A., Kanellopoulos, D., Karachanidis, I. and Konstantinidis, S. (2010). A comprehensive evaluation framework for hotel websites: the case of chain hotel websites operating in Greece, *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 20(7).

<https://doi.org/10.1080/19368623.2011.577705>

Επισημαίνεται ότι πρέπει να αναφερθεί ο αριθμός του τόμου, σε αυτή την περίπτωση 20, και μέσα σε παρένθεση το τεύχος, σε αυτή την περίπτωση 7.

Εάν υπάρχει ένας ή δύο συγγραφείς ισχύουν τα παραπάνω.

(Γ) Μελέτες

στο κείμενο: Σύμφωνα με τη μελέτη του Stergiou (1999) ...

στη βιβλιογραφία: Stergiou, D. (1999). Assessing the Effectiveness of Bournemouth's Website, Bournemouth: Bournemouth Tourism.

Εάν υπάρχουν πολλοί συγγραφείς ισχύουν τα παραπάνω.

(Δ) Άρθρα από πρακτικά συνεδρίων

στο κείμενο: Όπως αναφέρουν οι Panagopoulos et al. (2004) ...

στη βιβλιογραφία: Panagopoulos, A., Psillakis, Z. and Kanellopoulos, D. (2004). A low cost reliable forecasting model of tourism data, *Proceedings of the International Conference on Sustainable Tourism*, 7-9 July 2004, Segovia, Spain (ISBN: 1-85312-728-8, pp. 343-352). <https://doi.org/10.2495/ST040311>.

Εάν υπάρχει ένας ή δύο συγγραφείς ισχύουν τα παραπάνω.

Σημείωση: εάν μέσα στο κείμενο δίνεται ένα ακριβές απόσπασμα κειμένου από κάποια πηγή μέσα σε εισαγωγικά, τότε στο κείμενο η παραπομπή πρέπει να περιλαμβάνει και τον αριθμό της σελίδας στην οποία βρίσκεται το απόσπασμα αυτό, π.χ. (Airey, 2004, p. 23) ή (Ανδριώτης, 2005, σελ. 54).

(Ε) Αναφορές από ηλεκτρονικές πηγές

Ολοένα και περισσότερες πηγές αποθηκεύονται πλέον με ηλεκτρονικό τρόπο και ο ακαδημαϊκός τρόπος με τον οποίο πρέπει να γίνεται η βιβλιογραφική αναφορά αυτών των πηγών ακόμα εξελίσσεται. Μερικά έγγραφα στο Internet αποτελούν απλά ηλεκτρονική έκδοση κανονικών εγγράφων (π.χ. άρθρων από περιοδικά) και σε αυτή την περίπτωση η παραπομπή πρέπει να γίνεται κανονικά. Όταν, όμως, δεν ισχύει αυτό και η χρήση της διεύθυνσης μιας ιστοσελίδας είναι απαραίτητη, δεν αρκεί απλά να δοθεί η διεύθυνση της ιστοσελίδας (π.χ. www.world-tourism.org). Η αναφορά πρέπει να προσφέρει την ακριβή τοποθεσία του εγγράφου, ώστε να μπορεί κάποιος να έχει πρόσβαση σε αυτό μέσω της σχετικής ιστοσελίδας. Για παράδειγμα:

Panitz, T. (1999, April 10). A definition of collaborative and cooperative learning, On Learning. <http://www.lgu.ac.uk/deliberations/collab.learning/panitz2.html>.

Η βασική αρχή για τις ηλεκτρονικές πηγές είναι η ακρίβεια:

- ✓ Οι πληροφορίες για τις διευθύνσεις πρέπει να δίνονται με ακρίβεια.
- ✓ Η χρήση κεφαλαίων και πεζών γραμμάτων πρέπει να ακολουθείται.
- ✓ Όλα τα σημεία στίξης πρέπει να καταγράφονται ακριβώς όπως δίνονται.
- ✓ Δεν πρέπει να προστίθεται κανένα σημείο στίξης, για παράδειγμα προσθήκη τελείας στο τέλος της διεύθυνσης.
- ✓ Τα τυπογραφικά σύμβολα (#,@,!,/) πρέπει να γράφονται με ακρίβεια.
- ✓ Πρέπει να καταγράφεται η ημερομηνία επίσκεψης της ιστοσελίδας, αφού τα ηλεκτρονικά έγγραφα ανανεώνονται ανά πάσα στιγμή ή μπορεί να μην υπάρχει πρόσβαση σε αυτά.

(ΣΤ) Αυτούσια χρήση κειμένου

Για την αυτούσια χρήση κειμένου που υπάρχει σε μια σελίδα, σημειώνεται "p." πριν από τη σελίδα. Για την αυτούσια χρήση κειμένου που ξεκινά σε μια σελίδα και τελειώνει σε μια άλλη χρησιμοποιείται το "pp."

κείμενο σε μια σελίδα: "Consequently, the COVID-19 pandemic developed into a real global crisis, directly affecting almost every location on the planet " (Vasenska et al., 2021, p. 1).

κείμενο σε δύο σελίδες: "In connection with more complete and accurate disclosure of the issues, we advocate that it is necessary to outline the profile of Bulgarian respondents in terms of their gender, age, education, occupation, and personal income during the COVID-19 crisis" (Vasenska et al., 2021, pp. 9-10).

Ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος χρήσης των βιβλιογραφικών αναφορών μέσα στο κυρίως σώμα της πτυχιακής εργασίας είναι η χρήση των εργαλείων του λογισμικού επεξεργασίας κειμένου (π.χ. MS-Word) καθώς και εργαλείων διαχείρισης βιβλιογραφικών πηγών (π.χ. Mendeley, EndNote – διαθέσιμα και τα δύο μέσω της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πατρών).

9. Λογοκλοπή

Η λογοκλοπή αναφέρεται στην "... ιδιοποίηση ιδεών, μεθόδων και κειμένου από κάποιον άλλο, χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη αναφορά στην πηγή και με τη σαφή πρόθεση να παρουσιαστούν ως πνευματική δημιουργία του προσώπου αυτού" (American Association of University Professors, September/October, 1989). Είναι η διαδικασία εκείνη κατά την οποία ο συγγραφέας μιας δημοσίευσης αναπαράγει έργο, το οποίο δεν του ανήκει, και δεν αποδίδει την απαιτούμενη μνεία στον πρωτότυπο συγγραφέα. Σε πρακτικό επίπεδο, σημαίνει ότι ο συγγραφέας αυτός επιχειρεί να εμφανιστεί ως δημιουργός αυτού του έργου και προσπαθεί να καρπωθεί τη μνεία ευθύνης.

Παρά το γεγονός ότι το φαινόμενο της λογοκλοπής έχει παραδοσιακά ταυτιστεί με αυτή την αθέμιτη αντιγραφή φράσεων και λέξεων, ιδίως σε περιπτώσεις συγγραφής εργασιών, αναφέρεται και σε μία δεύτερη, μεγάλη κατηγορία, αυτή του σφετερισμού ιδεών. Η υιοθέτηση μιας ιδέας και η διάθεσή της στο κοινό ως έχει ή με κάποιες μικρές αλλαγές, χωρίς να αποδίδει κάποιος τη σχετική αναφορά στον δημιουργό αποτελεί ένα σημαντικό παράπτωμα στον χώρο της εκπαίδευσης και της έρευνας. Η ορθή χρήση βιβλιογραφικών αναφορών εντός των κειμένων αποτελεί μια σοβαρή πράξη διασφάλισης της πρωτοτυπίας μιας εργασίας και σεβασμού της δημιουργίας ενός άλλου προσώπου. (Πηγή: <https://library.upatras.gr/plagiarism>). Γι' αυτό το λόγο, στις πτυχιακές εργασίες γίνεται υποχρεωτικός έλεγχος από λογισμικό που παρέχεται από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών.

10. Προετοιμασία και υποβολή της Πτυχιακής Εργασίας

Όσον αφορά στη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα σημεία:

- Τα περιθώρια (επάνω, κάτω, δεξιό και αριστερό) της σελίδας να είναι στα 2,5 εκ.
- Η γραμματοσειρά που χρησιμοποιείται προτείνεται να είναι η Calibri. Το μέγεθος της γραμματοσειράς προσδιορίζεται ως εξής:
  - Τίτλος Κεφαλαίου: 14 bold
  - Τίτλος υποενοτήτων κεφαλαίου: 13 bold
  - Κείμενο: 12
  - Υποσημειώσεις: 10
- Το κείμενο πρέπει να έχει πλήρη στοίχιση.
- Το διάστιχο να είναι πολλαπλό στις 1,15 γραμμές.
- Η αρίθμηση των σελίδων πρέπει να είναι συνεχής.
- Το κείμενο πρέπει να είναι τυπωμένο στη μια όψη λευκού χαρτιού μεγέθους A4 καλής ποιότητας (κατά προτίμηση από εκτυπωτή laser).

Πριν την υποβολή της πτυχιακής εργασίας, πρέπει να ελεγχθούν τα ακόλουθα:

1. Η πτυχιακή εργασία πέτυχε τους ερευνητικούς σκοπούς της;
2. Καλύπτει όλα τα βασικά θέματα με ισορροπημένο τρόπο και σε επαρκές βάθος;
3. Είναι το περιεχόμενο της ακριβές και σχετικό;
4. Έχει αποφευχθεί η απλή περιγραφή;
5. Είναι τα βασικά θέματα καλά υποστηριγμένα από παραδείγματα και επιχειρήματα;
6. Η γραμματική, η στίξη και η ορθογραφία είναι σε καλό επίπεδο;
7. Η ολοκληρωμένη πτυχιακή εργασία είναι σωστά παρουσιασμένη;

11. Κριτήρια Αξιολόγησης

Τέλος, η εξεταστική επιτροπή θα αξιολογήσει την πτυχιακή εργασία βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

- ✓ Συνάφεια της πτυχιακής με τους ερευνητικούς στόχους,
- ✓ Κατανόηση και χρήση της βιβλιογραφίας - ερμηνεία στοιχείων,
- ✓ Καταλληλότητα της ερευνητικής μεθοδολογίας,
- ✓ Βάθος ανάλυσης, κριτική και αναλυτική ικανότητα,
- ✓ Λογική δομή - επιχειρηματολογία,
- ✓ Ποιότητα παρουσίασης, γλώσσας, έκφρασης,
- ✓ Προφορική παρουσίαση της εργασίας με χρήση υποστηρικτικών μέσων.

Προτείνεται η πτυχιακή εργασία να παρουσιάζεται με λογισμικό παρουσιάσεων (π.χ. MS-PowerPoint) σε χρόνο περίπου 30 λεπτά (15 λεπτά παρουσίαση και 15 λεπτά διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις).

Η πτυχιακή εργασία αντιστοιχεί σε 12 Διδακτικές Μονάδες (ECTS).

Παράρτημα Α: Αίτηση Ανάθεσης Πτυχιακής Εργασίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Μεγάλου Αλεξάνδρου 1, Κουκούλι Πάτρας
Πληροφορίες: Σ. Μεσσάρη
Τηλ. 2610962878, email: tourismsecr@upatras.gr

Πάτρα / /20

Αριθ. Πρωτοκόλλου

Προς: Γραμματεία του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού

ΑΙΤΗΣΗ

(Στοιχεία Φοιτητή/Φοιτήτριας)

Επώνυμο: .....
Όνομα: .....
Πατρώνυμο: .....
Α.Μ. ....
Τηλ. οικίας: .....
Κινητό: .....
Ημερομηνία .....

Παρακαλώ όπως εγκρίνετε την Ανάθεση
Πτυχιακής Εργασίας με θέμα:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Υπογραφή

Ο Εισηγητής

.....
.....

(Ονοματεπώνυμο – Ιδιότητα)

Υπογραφή

Παράρτημα Β: Αίτηση Παρουσίασης Πτυχιακής Εργασίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μεγάλου Αλεξάνδρου 1, Κουκούλι Πάτρας
Πληροφορίες: Σ. Μεσσάρη
Τηλ. 2610962878, email: tourismsecr@upatras.gr

Πάτρα / /20

Αριθ. Πρωτοκόλλου

Προς: Γραμματεία του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού

Θέμα: «Ορισμός Επιτροπής & Ημερομηνίας
Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας»

ΑΙΤΗΣΗ

(Στοιχεία Φοιτητή/Φοιτήτριας)

Επώνυμο: .....
Όνομα: .....
Πατρώνυμο: .....
Α.Μ. ....
Τηλ. οικίας: .....
Κινητό: .....
Ημερομηνία .....

Παρακαλώ όπως ορίσετε Επιτροπή Αξιολόγησης
και Ημερομηνία Παρουσίασης της Πτυχιακής
Εργασίας με θέμα:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Υπογραφή

Για την ανωτέρω Πτυχιακή Εργασία προτείνεται η
παρακάτω τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης:

1. ....
2. ....
3. ....

Ο Επιβλέπων

.....
.....
(Ονοματεπώνυμο – Ιδιότητα)

Υπογραφή

Θέμα: «Ορισμός Επιτροπής & Ημερομηνίας
Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας»

ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: .....

(Συμπληρώνεται από τη Γραμματεία)

Παράρτημα Γ: Εξώφυλλο - Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ (ΑΜ)

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ

ΠΑΤΡΑ, 2023